

TECH SAVVY SENIORS ВОВЕД ВО ДРУШТВЕНИТЕ МЕДИУМИ ПРИРАЧНИК ЗА БРЗО ИНФОРМИРАЊЕ

Друштвените медиуми се одличен начин да останете во контакт со пријателите и блиските, олеснувајќи ви го споделувањето на животните настани со помош на текст, видеа и фотографии.

ШТО СЕ ДРУШТВЕНИ МЕДИУМИ?

Повеќето интеракции на интернет се еднонаочни: посетувате веб-локација како што е, на пример, веб-локација за вести, веб-локација за пазарување или за хумор и читате информации.

Друштвените медиуми се двонаочни. Целта е комуникација со други луѓе. Тоа може да бидат пријателите, семејството, колегите или луѓе со исти интереси како вашите. Друштвените медиуми обично не служат само за информации, туку за споделување и комуницирање.

Друштвените медиуми како што се Facebook и Twitter ви овозможуваат да видите што се случува во животите на пријателите и ви овозможуваат да ги информирате што се случува во вашиот живот. Заедницата за видеа YouTube™ и сервисот за хостирање слики Flickr® ви овозможуваат да споделувате видеа и фотографии со пријателите (и со светот), а софтверот Skype™ ве известува кога луѓето се поврзуваат на интернет и ви овозможува да разговарате со нив - бесплатно и веднаш.

СЛЕДЕЊЕ ИНФОРМАЦИИ ЗА БЛИСКИТЕ

Facebook

Facebook е убедливо најголемиот друштен медиум во светот, со приближно милијарда корисници.

Во суштината на Facebook е идејата за „пријатели“ (меѓу кои може да бидат и членовите на семејството). Вашиот список со Friends (Пријатели) на Facebook е круг од луѓе што ги познавате и во кои имате доверба.

Facebook ви овозможува да правите многу нешта со луѓето од вашиот список со пријатели, како на пример:

1. Да ги известувате за вашиот статус и локација.
2. Да пракате јавни пораки што може да ги видат сите ваши пријатели, или приватни пораки (како што се е-пораки) што може да ги види само еден пријател.
3. Да коментирате пораки што ги објавиле други луѓе на Facebook.
4. Да објавувате фото-албуми и видео-записи што може да ги видат само вашите пријатели.
5. Да поканувате пријатели на настани.

Објавување на Facebook.

Ајде да објавиме коментар на Facebook.

6. На главната страница има поле во коешто може да внесете коментар. Тоа може да биде краток коментар за некое место што би сакале да го посетите или прашање за местото на кое што сакате да одите или како да стигнете таму.
7. Кликнете **Post (Објави)** за да го објавите вашиот коментар. Страницата ќе се ажурира веднаш.

 Update Status Add Photos/Video

What's on your mind?

Post

КОРИСНИ ВЕБ- ЛОКАЦИИ

 Facebook
facebook.com

 Flickr
flickr.com

 Skype
skype.com

 Twitter
twitter.com

 YouTube
youtube.com

ВОВЕД ВО ДРУШТВЕНИТЕ МЕДИУМИ

ПРИРАЧНИК ЗА БРЗО ИНФОРМИРАЊЕ

Twitter

Twitter изгледа и функционира донекаде слично како Facebook, но е многу поедноставен и наменет е за објавување кратки коментари и слики.

Исто така, повеќе е фокусиран на **Followers (Следбеници)** отколку на пријатели.

Кога објавувате нов коментар на Twitter (наречен твит), ќе им се ажурира страницата на Twitter на луѓето што ги следат вашите објави.

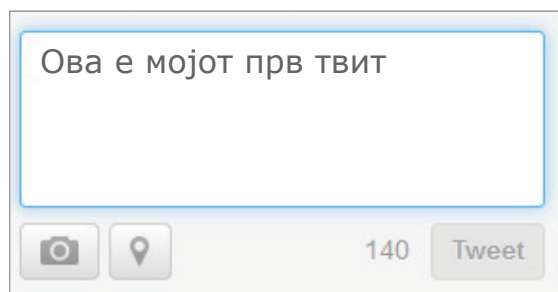
Може да ја поставите вашата сметка да следи и твитови од други луѓе. На тој начин, кога тие ќе објават твит, ќе се ажурира вашата страница на Twitter.

Познато е дека поединечните твитови се ограничени на 140 знаци, што ве принудува да бидете кратки (иако може да прикачите и слика на твитот).

Објавување твит

1. Најавете се на twitter на www.twitter.com.
2. Во левиот дел од страницата на Twitter, кликнете на полето Compose New Tweet (Состави нов твит).
3. Полето ќе се прошири. Во долниот десен дел ќе го видите бројот на преостанати знаци. Кликнете на иконите во левиот дел за да додадете слика и/или да ја додадете вашата локација во твитот.

Еден твит може да содржи напишана порака и фотографија

4. Напишете порака од најмногу 140 знаци во полето.
5. Потоа кликнете **Tweet**.
6. Страниците на сите ваши следбеници ќе се ажурираат веднаш (а тие можат да ви одговорат веднаш со нивни твитови).

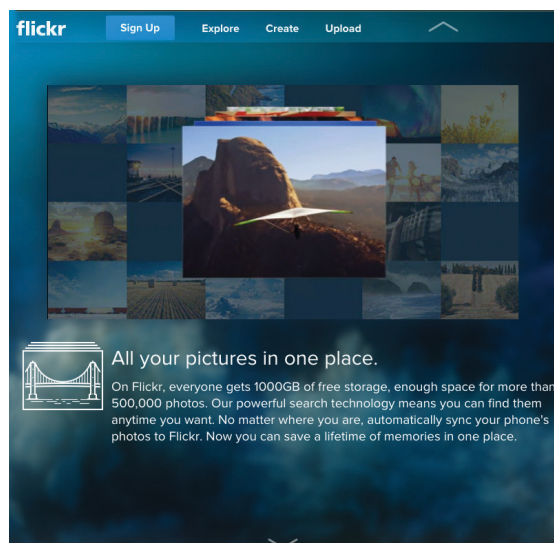
СПОДЕЛУВАЊЕ СОДРЖИНИ

Некои веб-локации служат исклучиво за споделување содржини. На пример, **YouTube** и **Flickr®** се одличен начин за споделување, првата за видеа, а втората за фотографии.

Flickr®

Исто како што YouTube им овозможува на луѓето да споделуваат видеа, сервисот за хостирање слики Flickr® им овозможува на луѓето да ги споделуваат фотографиите што ги направиле. На веб-локацијата се споделени повеќе од пет милијарди фотографии.

Може да ја најдете на www.flickr.com.

Ако сакате да поставувате фотографии, треба да направите сметка. Но, ако сакате само да разгледувате интересни фотографии, не ви треба сметка. За да започнете, само кликнете на Explore (Истражи) или напишете нешто што сакате да го видите во лентата Search (Пребарај) во горниот дел од екранот.

YouTube

Заедницата за видеа YouTube™ е убедливо најпопуларната веб-локација за споделување видеа во светот.

Им овозможува на корисниците да ги поставуваат видеата што ги направиле. Потоа посетителите на веб-локацијата може да ги гледаат видеата во веб-прелистувачот.

Може да гледате буквално милиони видеа поставени на YouTube.

БИДЕТЕ БЕЗБЕДНИ НА ИНТЕРНЕТ

Ретко каде безбедноста на интернет е поважна отколку на друштвените мрежи. Многу е лесно да споделите премногу со непознати лица на друштвените мрежи! Некои важни работи што треба да ги запомнете за друштвените мрежи:

- Задолжително проверете ги поставките за приватност во друштвениот медиум што го користите.
- Чувајте ја приватноста на вашите приватни информации – Facebook може да ви побара многу лични информации, но тоа не значи дека мора да ги дадете. Нема ништо лошо во тоа некои делови од вашиот профил да ги оставите празни.

Генерално:

- Ако непознато лице ви прати е-порака и ви понуди пари (или бара пари), најверојатно станува збор за измамник.
- Луѓето можат лажно да се претставуваат преку е-пошта. Во некоја е-порака можеби се вели дека пораката е пратена од вашата банка, но можеби некој всушност се обидува да ве ограби. Ако сте загрижени, јавете се во вашата банка.
- Не отворајте прилози во е-пораки ако не знаете дали се безбедни. Овде спаѓаат и прилози во е-пораки од луѓе што ги знаете.
- Инсталирајте софтвер за безбедност на интернет на компјутерот.
- Бидете секогаш претпазливи!

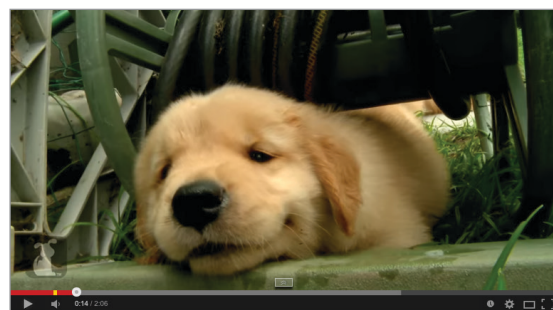
Како и на Flickr®, не мора да отворите сметка на YouTube за да гледате видеа, но ќе ви треба сметка ако сакате да поставувате сопствени видеа.

Видеата што ги поставувате може да бидат или приватни (може да ги гледаат само луѓе што ги одобрувате) или јавни.

Ако отворите сметка, може и да се претплатувате на канали, коишто претставуваат списоци со видеа поврзани со одредена тема или поставени од одредено лице.

Ајде да гледаме видеа на YouTube

1. Не ни е потребна сметка за да гледаме видеа на YouTube. Во веб-прелистувачот, одете на www.youtube.com.
2. На почетната страница ќе има список со популарни видеа. Може да кликнете на кое и да било од видеата за да започнете со гледање.
3. Може и да пребарате конкретна тема внесувајќи ги термините за пребарување во текстуалното поле во горниот дел од прозорецот. На пример, пребарајте **puppy love**.

КОНТРОЛИ ЗА РЕПРОДУКЦИЈА НА YOUTUBE

Play / Pause
(Пушти / Пауза)

Лента за напредок

Може да го зголемите (Maximise)
видеото за да го исполни компјутерскиот екран

ЗАЕДНИЦИТЕ YOUTUBE™ И FLICKR® ВИ ОВОЗМОЖУВААТ ДА СПОДЕЛУВАТЕ ВИДЕА И ФОТОГРАФИИ СО ПРИЈАТЕЛИТЕ (И СО СВЕТОТ), ДОДЕКА СОФТВЕРОТ SKYPE™ ВЕ ИЗВЕСТУВА КОГА ЛУЃЕТО СЕ ПОВРЗУВААТ НА ИНТЕРНЕТ И ВИ ОВОЗМОЖУВА ДА РАЗГОВАРАТЕ СО НИВ - БЕСПЛАТНО И ВЕДНАШ

4. Во десниот дел ќе се прикажат предлози за видеа слични на видеото што го гледате.
5. Контролите за репродукција се наоѓаат веднаш под видеото. Може да го паузирате видео или да кликнете каде било во лентата за напредок, за да премотате напред.
6. Може да го исполните целиот екран со видеото, кликувајќи на иконата Maximise во долниот десен дел од видеото. За да ја вратите нормалната големина на видеото, притиснете го копчето **Esc** на тастатурата.

КОМУНИЦИРАЊЕ

Се разбира, секогаш може да комуницирате и директно со луѓето на интернет. Веројатно досега сте дошле во контакт со е-пошта, но има и начини за директно разговарање со луѓето преку интернет:

1. **Инстант-пораки (IM);** пишувате реченица на персоналниот компјутер и таа веднаш се појавува на нивниот компјутер (истото важи и за речениците што тие ви ги пишуваат).
2. **Гласовен повик;** функционира слично како телефонски повик, но вообичаено без трошоци за повикот.
3. **Видео-повик;** сличен на телефонски разговор, со видео во живо од лицето со кое разговарате.

Skype™

Софтверот Skype™ ви овозможува да разговарате бесплатно со други корисници на Skype™, користејќи инстант-пораки со видео и гласовни повици. Skype™ може да се преземе од www.skype.com.

Кога ќе го инсталирате ќе треба да креирате сметка. Генерално, лицето со коешто сакате да комуницирате треба исто така да има инсталирано Skype™.

Има еден исклучок, а тоа е доколку сакате преку вашиот компјутер да разговарате со корисник со обичен телефон - односно, вие сте на вашиот компјутер, но другото лице користи обичен телефон. Skype™ наплаќа за оваа услуга. Другите повици се генерално бесплатни.

За да воспоставите гласовен или видео-повик, потребно е да имате специјален хардвер на компјутерот:

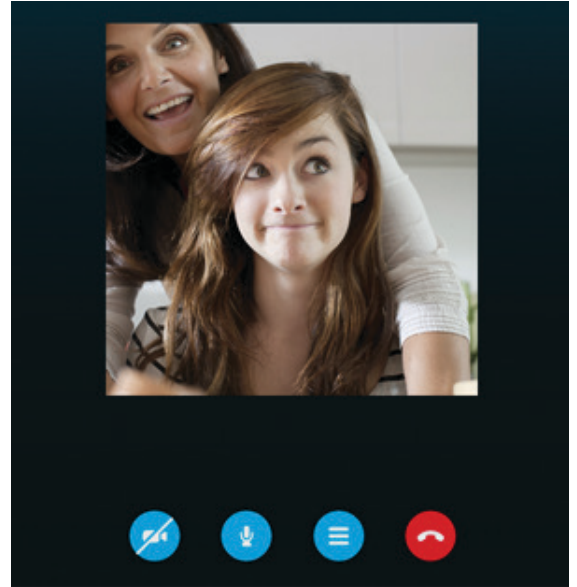
1. За гласовен повик ви треба микрофон или слушалки со микрофон.
2. За видео-повик ви треба веб-камера. Ако имате лаптоп-компјутер, веројатно има вградена веб-камера и микрофон.

Воспоставување гласовен повик преку Skype™

Ајде да воспоставиме повик!

1. Ставете ги слушалките со микрофон или сместете се пред веб-камерата на компјутерот.
2. Ќе видите две копчиња во прозорецот, под името на соговорникот: **Call (Повик)** и **Video Call (Видео-повик)**.
3. Сега само кликнете на **Call (Повик)** за да воспоставите гласовен повик или **Video Call (Видео-повик)** за да воспоставите видео-повик.

4. Компјутерот на лицето што го повикувате ќе засвони за да извести дека има дојдовен повик. Кога соговорникот ќе кликне на копчето **Pick Up (Крени)**, разговорот може да започне.
5. Ако станува збор за видео-повик, ќе се појави прозорец со видео.
6. Зборувајте колку што сакате. За да го завршите разговорот, само кликнете на црвеното копче **Hang Up Phone (Спушти слушалка)**.

Секако, ова е само дел од можностите на софтверот Skype™. Може да го користите и за да пракате датотеки. Може да разговарате со повеќе луѓе одеднаш. Може да повикувате броеви на фиксни телефони - но имајте предвид дека тоа се наплаќа. Има многу за истражување!

Програмата „Технолошки вешти постари лица“ на Telstra е наменета за сопственици на картички „Seniors Card“ во Нов Јужен Велс, Викторија и Квинсленд.

За повеќе информации: www.telstra.com.au/telstra-seniors/

ОГРАДУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ

Информациите содржани во оваа публикација, како и сите придружни материјали, се наменети исклучиво за образовни и информативни цели. Публикацијата и придружните материјали не претставуваат промоција, поддршка или одобрување на споменатите или прикажаните производи или услуги во публикацијата и во придружните материјали. Публикацијата и придружните материјали се дизајнирани да се користат само како првична информација. Не е предвидено да бидат детален прирачник или да важат во сите ситуации.

Вложивме големи напори за да обезбедиме информациите наведени во оваа публикација и во придружните материјали да бидат точни во моментот на изработката. Сепак, авторите, производителите и презентерите на оваа публикација и придружните материјали (релевантните лица)* не даваат гаранции во однос на прецизноста, веродостојноста, целосноста или актуелноста на информациите во оваа публикација и во придружните материјали.

Информациите и советите во оваа публикација и во придружните материјали се дадени само под претпоставка дека читателите ќе бидат одговорни да направат сопствено проценување на работите наведени овде и дека ќе ги проверат сите релевантни тврдeња, изјави и информации.

* Релевантните лица:

- ги исклучуваат, до максималниот степен дозволен со закон, сите категорични или подрабирливи гаранции во однос на сите информации во оваа публикација и во придружните материјали;
- немаат обврска да ги ажурираат информациите во оваа публикација и во придружните материјали или да коригираат неточни информации во публикацијата и во придружните материјали што би можеле да станат очигледни во иднина; и
- го задржуваат правото, по сопствена дискреција, да ги бришат, менуваат или преместуваат публикацијата (и сите придружни материјали) и содржините во нив (вклучително и условите во оваа оградување од одговорност) во секое време и без претходно известување.

* Релевантни лица се сите поединци, компании, партнери или владини оддели вклучени во изработката на публикацијата, како и нивните вработени, службеници и застапници.

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ЗАШТИТЕН ЗНАК

Сите имиња на производи или веб-локации наведени во оваа информативна публикација може да се регистрирани заштитени знаци или заштитени знаци на трети лица во Австралија и/или во други земји.

Google и Gmail се заштитени знаци на Google Inc. Microsoft, Windows и Outlook се регистрирани заштитени знаци или заштитени знаци на Microsoft Corporation во САД и Австралија. Yahoo!® е регистриран заштитен знак на Yahoo! Inc. Информациите за заштитените знаци на трети лица во овој материјал не означуваат здружување или партнерство со нив, ниту пак означуваат одобрување, поддршка или спонзорство на овој материјал од страна на тие трети лица.

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ И ОГРАДУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ

Copyright © Telstra Corporation Limited (ABN 33 051 775 556) and the Victorian Department of Health & Human Services. Сите права се задржани. Материјалот е заштитен со авторски права во согласност со законите на Австралија и, преку меѓународни спогодби, во согласност со законите на други земји. Ниеден дел од овие материјали не смее да се објавува, дистрибуира, умножува, копира, складира или емитира во каков и да било облик или со какво и да било средство - електронски, механички, како снимка или на друг начин, освен за ваше сопствено информирање, истражување или проучување.